

STADSPAN

OVERZICHT

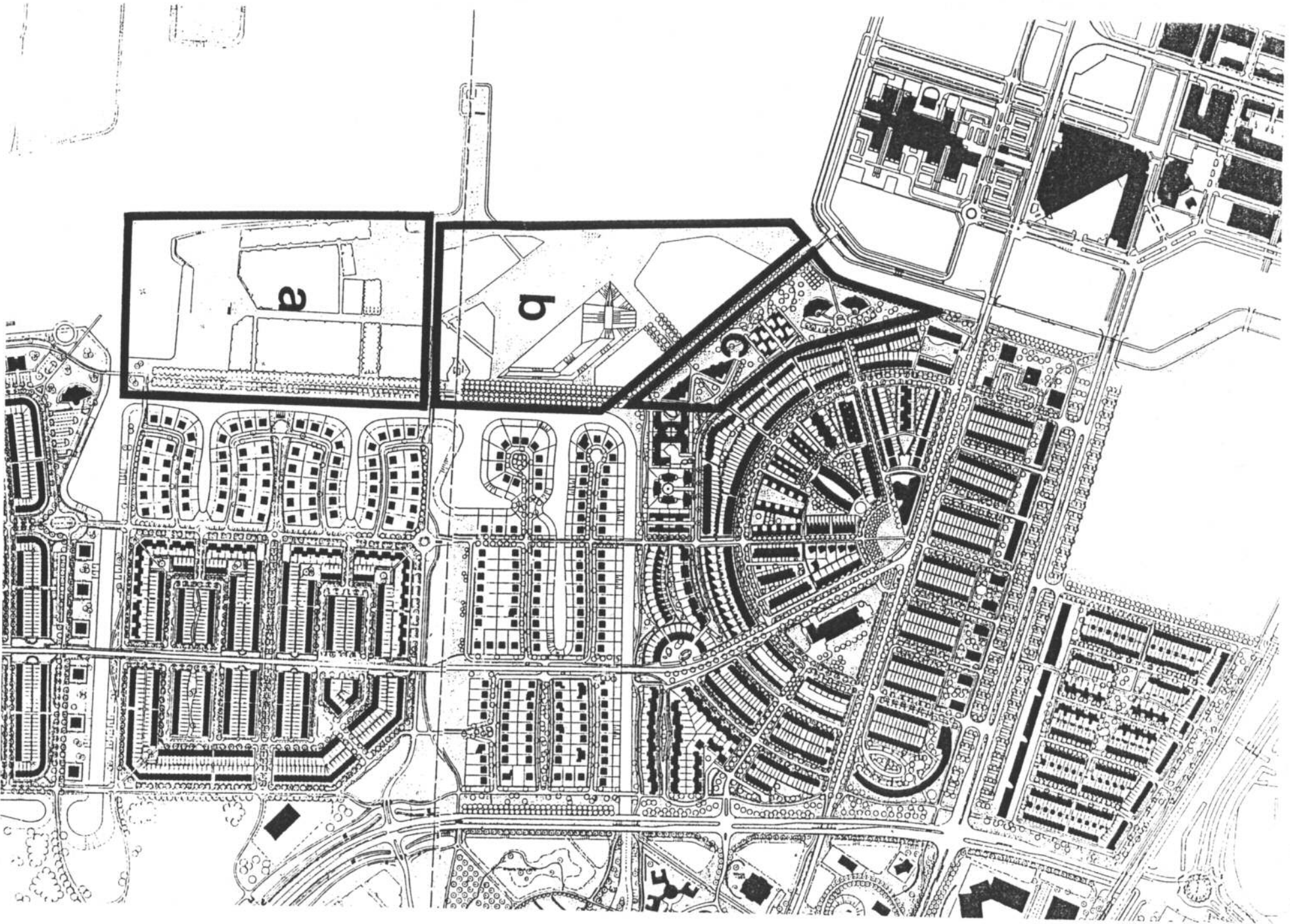
HUIDIGE INPLANT

ONTWIKKELINGSSTRATEGIE/PROGRAMMA

LUMIEREPARK

definitieve versie

DEELGEBIEDEN
VOLGENS PROGRAMMA

LUMIEREPARK : van aanvangsplan beplanting oostoever centrale plas naar Lumierepark aan het Weerwater.

aanleiding

Het groengebied dat inmiddels de naam Lumierepark draagt, is in 1981 als onderdeel van de landschapsontwikkelingszones, door de RIJP ingeplant. Inmiddels wordt het park aan drie zijden omringd door water en heeft zich mede daardoor gedurende ca. 14 jaren ongestoord kunnen ontwikkelen. De planvorming van Filmwijk midden- en zuid is zo goed als afgerond, de bouw daarvan is in dec. 1994 gestart. Vanuit het noordelijk deel van Filmwijk, de radiaal geordende bouw RAI van 1993, wordt al geruime tijd aangedrongen op het inrichten van dit groengebied.

Doordat de omringende wijken binnen afzienbare termijn bewoond en ingericht zullen zijn, is het hebben van een visie t.a.v. de omvorming tot een park noodzakelijk. Deze visie zal vooral antwoord moeten geven op de vraag: wat voor park en voor wie. De nabijheid van het stadscentrum maakt dat dit park een geheel andere functie dan b.v. Beatrix- en Hannie Schaft park zal gaan vervullen.

De ingrepen die op de korte termijn noodzakelijk zijn, kunnen echter niet los gezien worden van het gewenste eindbeeld voor het Lumierepark. Het doel is te komen tot een inrichtingsplan voor de tweede fase. Verder zal in de plannen een doorzicht naar het beoogde eindbeeld gegeven worden. Op de korte termijn gaat het vooral om het bruikbaar maken van het park.

Voorgeschiedenis

De tekening op basis waarvan eerste inplant plaatsvond, droeg toepasselijk de titel aanvangsplan beplanting oostoever Centrale Plas. Enkele jaren geleden is t.b.v. de overdracht, de nog ontbrekende, beplanting aangebracht. Tevens is in de grootste open ruimte, t.b.v. grondberging, een langwerpige grondlichaam met een hoogte van ca. 6 m aangebracht.

In oktober 1991 heeft een korte exercitie plaatsgevonden om een globaal budget voor de definitieve afwerking van het groengebied te kunnen vaststellen.

In het vigerende bestemmingsplan voor Stad-Oost is over het Lumierepark het volgende opgenomen.

'De brede strook tussen het Weerwater en het woongebied zal een parkachtig karakter hebben, het vormt een "zachte" oever tegenover de "harde" westelijke plasoever.

Het is een gebied, dat gericht is op gebruik door de bevolking van heel Almere-Stad, maar uiteraard ook een uitloopgebied vormt voor het oostelijk gelegen woongebied.

Vervolgens is de waarde van parkgebieden nog eens onderstreept in het Stadsplan 2005. Ze vergroten de aantrekkelijkheid van de stad en dragen bij tot haar identiteit. Dit geldt zeker voor het Lumierepark dat pal tegen het prestigieus te ontwikkelen centrum gelegen is

'Langs het Weerwater ontstaat een kwalitatief waterfront zodat vanaf de autosnelweg zichtbaar wordt dat hier het stadshart van Almere gelegen is'

Huidige situatie Lumierepark

De belangrijkste kwaliteiten van het park worden gevormd door, de nabijheid van het centrum, de ligging aan het Weerwater, het aan drie zijden omringd zijn door water, en dat het onderdeel uitmaakt van de landschapsontwikkelingszone / stadscorridor van het centrum van Almere-Stad naar het Gooimeer. Het vormt a.h.w. een schiereiland langs de oever van het Weerwater. Een gevolg daarvan is dat het beperkt ontsloten is, m.n. vanuit het oosten. Op de korte termijn is dit geen probleem, kan het zelfs een bijdrage leveren aan het karakter van een oeverpark. Op de lange termijn zal zeker aanvullende ontsluiting nodig zijn m.n. voor de auto. Vestigingen van welke aard dan ook zullen dit noodzakelijk maken. Een prachtige vierrijige lindenlaan met daarin opgenomen, een hoofd i.v. route, begrenst min of meer het plangebied aan de oost-zijde. Deze laan buigt in het noorden af naar het centrum en vormt als zodanig een van de belangrijkste structuurdragers van het park, a.h.w. zijn ruggesgraat. Een zelfde plaats heeft deze laan in de landschapsontwikkelingszone, waar het gehele park deel van uit maakt.

De huidige structuur van wat het Lumierepark moet worden, wordt vooral gekenmerkt door een dichtbeplant deel aan de zuid-zijde, met vooral kortlopende houtsoorten. De noordzijde van het toekomstige Lumierepark is veel opener. De bosvakken zijn daar vooral met langlopende houtsoorten ingeplant. Het grondlichaam in de centrale open ruimte neemt hier belangrijke plaats in.

De bebouwde randen van het Lumierepark is en blijft rafelig. De losse vooral gestapelde bebouwing aan de noordzijde van het park, het bouw RAI gebied, moet meer dan nu het geval is, deel gaan uitmaken van het park. De gesloten rand vormt de eigenlijke begrenzing van de noordelijke parkrand. De oostzijde, waar het village gebied het park begrenst, zal vooral groen van karakter zijn. Achtertuinten grenzen hier direct aan het water en zorgen samen met de grootte

van de kavels, de belijning van het water, voor een informele groene rand.

Toekomstige functie van het park

Op de korte termijn zal dit park als wijkpark voor Filmwijk functioneren, terwijl het zich in de toekomst, door zijn omvang van ca. 24 ha en zijn ligging, tot een belangrijk stadspark zal kunnen ontwikkelen. Bij een functie als stadspark in of nabij het centrum van Almere (zie bestemmingsplan), zijn openbaar toegankelijke gebouwde voorzieningen gewenst. Deze functioneren als motor voor de ontwikkeling van een park vgl. museumparken Rotterdam en Amsterdam. Hierbij wordt gedacht aan museum, uitspanning cafe, buurthuis en ontmoetingscentrum. De toegankelijkheid van het park is slecht, er is geen duidelijke entree. In het eindbeeld zijn twee hoofd entree's gewenst, een bij het centrum en een in de hoogspanningszone.

Voor het eindbeeld zou een vergelijking met Central, Hyde Park of Vondelpark gemaakt kunnen worden. Deze vergelijking betreft vooral hun verschijningsvorm. Dit betekent een groen en open park waar monumentale losse bomen vooral het beeld bepalen. Het Weerwater zou een veel beeldbepalender plaats in het park moeten krijgen. Dit betekent dat vanaf het Fongerspad de oevers van het Lumierepark (Weerwater en stadsgracht) tegelijk ervaren moeten kunnen worden. Hierdoor krijgt het Lumierepark veel meer het karakter van een oeverpark. In de huidige situatie blijven deze mogelijkheden onbenut.

De hoogspanningszone wordt hierdoor op den duur ook visueel verbonden met Het Weerwater. De i.v. route door deze hoogspanningszone geeft een prachtige doorsnede van stad naar ommeland te zien. Wezenlijk daarin is dat het centrum van Almere, zijn centrale plas, het Weerwater, zichtbaar is.

De roep om een echt park wordt steeds luider, vooral vanuit het bestaande deel van Filmwijk. Honden en hun bazen, vissers en zwemmers vormen de huidige gebruikers. Slijtplekken en spontane paden geven iets van het huidige gebruik aan. Het zal duidelijk zijn dat dit slechts een fase in de ontwikkeling naar het eindbeeld is. Het in 1981 geplante bos beoogde slechts een aanzet te zijn. Het kon nog geen aanknopingspunten uit zijn directe omgeving putten (fysiek en programmatisch). Die zijn er nu wel, er is sprake van summier gebruik, de aard van de omringende bebouwing (vooral dure koop en dure huur) is bekend en het centrum van Almere ligt om de hoek. De ambities van het centrum worden steeds duidelijker. In de (nabije) toekomst zal het Lumiere park daar een belangrijke rol in vervullen.

Lumiere als inrichtingsthema

De veranderingen in de stedenbouwkundige opvattingen volgden elkaar in de 20e eeuw snel op. Rug aan rug woningen verdwijnen, het gesloten bouwblok wordt eerst voorzichtig op de hoeken en vervolgens helemaal geopend. De tuinstadgedachte doet z'n entree. In de functionele stad van het nieuwe bouwen, worden wonen, werken en recreatie strikt gescheiden.

Voor het fenomeen park betekent dit dat zijn functie sterk verandert. Voor bewoners wordt het park een recreatie mogelijkheid naast vele andere vrijetijdsbestedingen.

Door toenemende individualisering en culturele differentiatie is een meer gevarieerde recreatie patroon ontstaan. Het joggen in het park en theater- of museumbezoek vullen elkaar aan. Net zoals dat geldt voor scaten en bioskoop- of discobezoek voor jeugdige gebruikers.

Voor overheden wordt het steeds moeilijker hier adequaat op te reageren. Het kunnen maken van keuzes en flexibiliteit in de tijd worden steeds bepalender. Afhankelijk van tijd, weer, gemoedstoestand, zal de ene keer voor natuur, de andere keer voor cultuur of voor actief dan wel passief, gekozen worden.

Essentieel voor onze parken is het hebben van een duidelijk herkenbaar karakter. Het ene park moet zich onderscheiden van het andere park. Niet overal het zelfde maar juist de verschillen uitbuiten. Milieudifferentiatie maakt keuzemogelijkheden inzichtelijker. Voor bestuurders (vestigingsbeleid), beheerder (onderhoudsregime), en bewoners (gebruik) biedt deze werkwijze grote voordelen. Het thematisch werken is iets wat we in feite al langer doen, maar om verdere uitwerking in nieuwe en bestaande parken vraagt (ook een taak voor groenstructuurplan).

De gem. Groningen is sinds enige jaren ook op basis van een aantal thema's, zijn parken aan het renoveren en aanleggen. (voorbeeldplan met als titel: kleurgeven aan groen)

Voor het Lumierepark vormen zijn oevers het belangrijkste ruimtelijke thema. Voor wat betreft de inrichting zou aansluiting gezocht kunnen worden bij de naam Lumiere. Deze naam roept associaties met de filmwereld in zijn ruimste zin op. Uitwerking van dit inrichtingsthema zal zowel op centrumparknivo als wijkparknivo plaatsvinden. Hierbij kan gedacht worden aan: Filmmuseum, openluchtbioscoop, circels en strips van rechthoeken die filmblikken - of trommels verbeelden (zie bouw RAI), een Boulevard des Capucines langs het Weerwater (in het grand cafe aan deze boulevard werd de eerste korte lachfilm ter wereld vertoond), circelvormige speelplekken en waterspeelplaats

Fasering

Het Hyde park zoals we dat nu kennen is ontstaan uit een jachtbos. Het beeld van vele losse monumentale bomen is, in figuurlijke zin, snel geschetst, de weg er naartoe lang. Ook het Lumierepark zal nog een lange ontwikkeling

doormaken. Er wordt uitgegaan van een karaktersverschil tussen de noord en zuidzijde van het park ,grofweg valt de scheiding samen met het hoogspanningstrace. Op de korte termijn wordt uitgegaan van een driedeling. Het gebied waarin de filmwijkflats staan hoort bij het noordelijk deel van het park (deelgebied C). Op de korte termijn zijn hier nauwelijks aanpassingen noodzakelijk, in tegenstelling tot het parkdeel met het grondlichaam (deelgebied B). Deelgebied A zal zich in de komende fase nog als een dicht bos manifesteren. Middels gericht beheer zal ook hier in de toekomst een meer open bostype ontstaan.

De eerste druk op dit park is vooral gericht op de noordelijke helft van het park (deelgebied B). Op dit deelgebied zal in deze ronde dan ook de nadruk moeten liggen. Terwijl de zuidzijde, overeenkomstig zijn huidige karakter, dichter en natuurlijker, ingevuld en ontwikkeld (vooral beheerd) kan worden.

Programma tweede fase

Aanknopingspunten voor het programma zijn gevonden in het recreatieonderzoek: Trek naar buiten onderzoek 1994 en De kleine ruimte, 1993. De wijkvereniging Filmwijk leverde meer concrete wensen aan.

DEELGEBIED A

karakter: - extensief van karakter. (rel. grote afstand tot het centrum en de nabijheid van h.et buitengebied) De natuurillusie moet hier gekoesterd worden. Het strandje wat periodiek erg druk is doet hieraan geen afbreuk. De beplanting versterkt dit karakter. In het beheer heeft dit deelgebied veel zorg nodig. Auto ontsluiting is hier niet aande orde, ook niet in de toekomst.

programma: - reconstructie van het strandje om verder afslaan te voorkomen ,mogelijk een kleine uitbreiding van dit strandje . Opnemen van sanitaire voorzieningen bij het strandje (toiletunit doucheruimte evt. in comb. met horeca voorziening)

- aanleggen van paden.
- kinderboerderij, waarbij gedacht kan worden aan het inscharen van vee (schapen , koeien) vgl. Sonsbeekpark.
- natuurpad , natuureducatieroute, waarbij vooral water, oever en moerasvegetatie aan bod kan komen (water als een van de belangrijkste kenmerken)
- aanvullen van sortiment , zowel boom- als struiklaag.

DEELGEBIED B

karakter: - intensief en dynamisch van karakter met een ruimtelijk open structuur. Goed ontsloten voor voetgangers. Sterke gerichtheid op het centrum. De natuurillusie maakt plaats voor eigentijdse parkbeleving. Veel aandacht voor sociale veiligheid: een open ruimtelijke structuur ,adequate verlichting, gebouwde openbare voorzieningen die een versterking van de parkfunctie kunnen betekenen. Landschapsontwikkelingszones ,ook wel stadscorridors genoemd, behoeven publiekstrekkende functies en vestigingen, teneinde de samenhang in het hele stedelijk gebied voor de Almeerder te bewerkstelligen.

programma: - het gebied openleggen voor de voetganger , d.w.z. het aanleggen van veel vooral brede paden.

- mogelijkheden tot sportieve recreatie zoals voet- en basketball, openbaartenisveld in combinatie met mogelijkheid tot scaten.
- speeltuin in de nabijheid van de heuvel. Deze speeltuin moet gebruikmaken van het aanwezige hoogteverschil
- waterspeeltuin ,wellicht in combinatie met de 'droge 'speeltuin, en horeca of buurthuis (zodat het toezicht gewaarborgd is)
- versterken van overgang water-land. Doortrekken van de boulevard in dit parkdeel tot aan hoogspanningstrace . (Boulevard des Capucines). Flaneermogelijkheid direct langs het water.
- uitbouwen van het sortiment aan bomen (exoten)

DEELGEBIED C

karakter: - intensief en dynamisch van karakter met een open ruimtelijke structuur. Goed ontsloten . Gericht op en grenzend aan (met enige goede wil onderdeel uitmakend van) het centrum .De beplanting versterkt dit beeld . De beplanting bestaat hier alleen uit bomen. In de rand speelplekken voor de wijk.

programma: - in de rand zijn speelplekken voor de wijk filmwijk opgenomen, deze zijn al aanwezig.

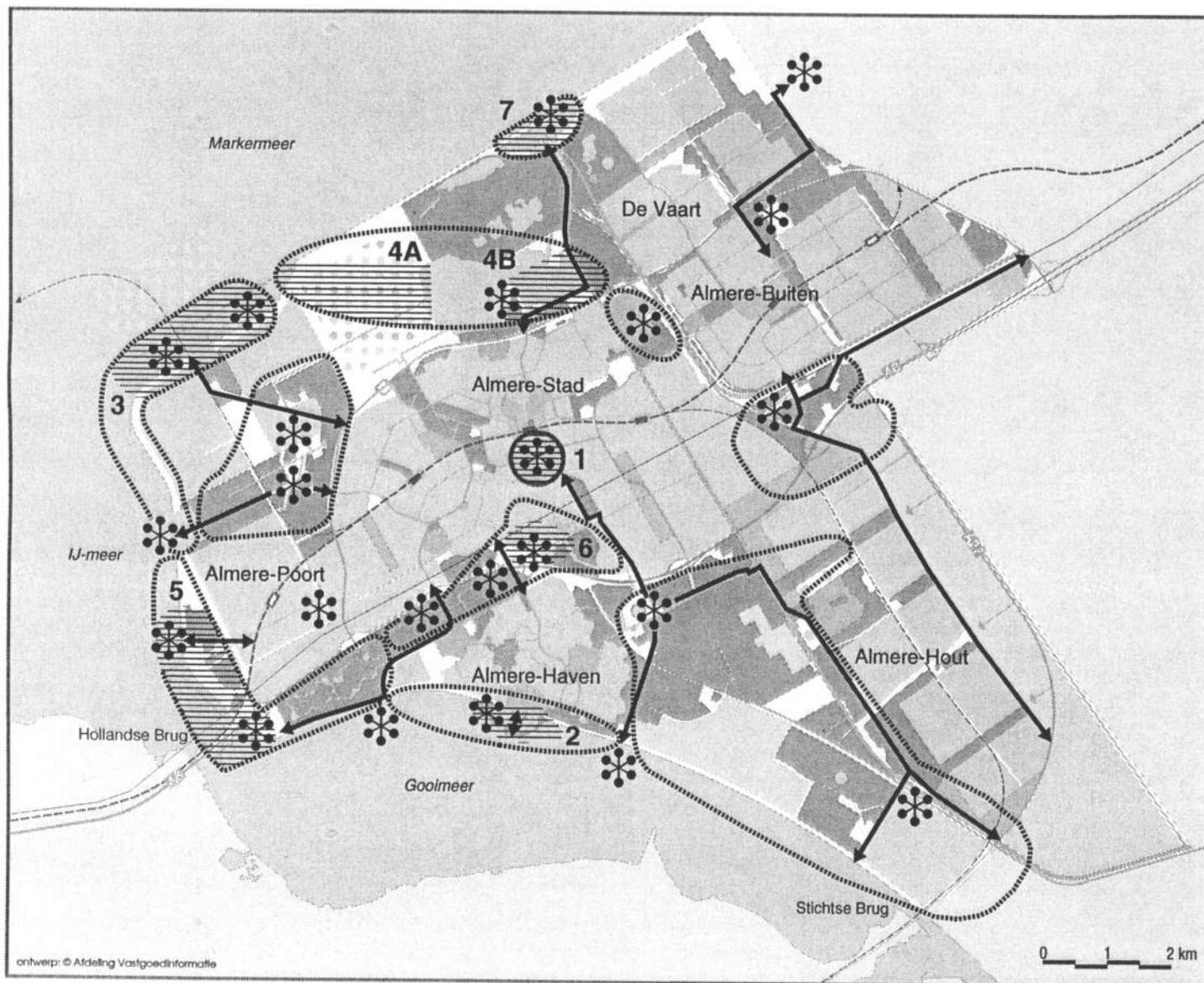
- aanvullende paden , vooral het aansluiten van paden uit de wijk op die in het park, met daarlangs banken.

- in de toekomst is in dit deel een auto ontsluiting mogelijk.
- middels beplantings- en paden structuur realiseren van een samenhangende ruimtelijke structuur. (deelgeb. B en C)

RVM SV

gew. 31-1-1995

TOERISTISCH -RECREATIEVE SPEERPUNTEN

Stadscorridors

Begrenzing "aandachtsgebieden"

Knooppunten

Speerpuntgebieden

Speerpunten recreatie en toerisme Almere in de komende 10 jaar

- 1 Centrum Almere - Stad met als steunpunt Weerwaterplein - 'leisure business district'
- 2 Almere - Haven - 'nautisch kwartier'
- 3 Almere - Pampus - 'recreational business district'
- 4 Noorderplassen - uitbreiding plassengebied (A), realisatie van voorzieningen (B)
- 5 Muiderzand - stranden en ontwikkeling Marina Muiderzand
- 6 Zuidoever Weerwater - realisatie van voorzieningen en attractiepunten
- 7 Blocc van Kuffeler - ontwikkeling havengebied Blocc van Kuffeler

Niet-gebiedsgebonden speerpunten:

- 8 Toeristisch recreatieve infrastructuur
 - a. Toeristisch recreatieve vaarwegen
 - b. Fietsen, wandelen en ruitersport en bewegwijzering
 - c. Afronding basisstructuur overige toeristisch recreatieve aandachtspunten
- 9 Voorlichting en promotie
- 10 Evenementen

referentie beelden Lumiere park

